

OPIS PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA

1. Przedmiotem zamówienia jest opracowanie dokumentacji:

- a) „Programu ochrony powietrza dla strefy podlaskiej ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszzonego PM10”
- b) „Programu ochrony powietrza dla strefy aglomeracja białostocka ze względu na przekroczenie poziomu docelowego benzo(a)pirenu”
zwanych dalej „Programami”.

1.1 Zakres przedmiotu Umowy obejmuje w szczególności:

- 1) sporządzenie i uzgodnienie z Zamawiającym szczegółowego harmonogramu realizacji przedmiotu Umowy,
- 2) opracowanie projektu Planu działań krótkoterminowych dla strefy podlaskiej, zgodnie z art. 91 ust. 3a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska, który stanowić będzie integralną część programu ochrony powietrza,
- 3) opracowanie projektu Planu działań krótkoterminowych dla strefy aglomeracja białostocka, zgodnie z art. 91 ust. 3a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska, który stanowić będzie integralną część programu ochrony powietrza,
- 4) opracowanie wstępnej części projektu Programu ochrony powietrza dla strefy podlaskiej oraz wstępnej części projektu Programu ochrony powietrza dla strefy aglomeracja białostocka zawierającej informacje o których mowa w § 3 pkt 1 i pkt 2 lit. a rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2019 r. w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych,
- 5) przeprowadzenie spotkania z udziałem zespołu złożonego z przedstawicieli Regionalnego Wydziału Monitoringu Środowiska w Białymstoku Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, Marszałka Województwa Podlaskiego, Wojewody Podlaskiego, Prezydenta Miasta Łomży, Prezydenta Miasta Białegostoku i innych instytucji wskazanych przez Zamawiającego, w trakcie którego zostaną zaprezentowane wstępne projekty *Programów*, z jednoczesnym udokumentowaniem spotkania (z uwagi na panujący w Polsce stan epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 na wniosek Zamawiającego dopuszcza się zorganizowanie spotkania w trybie on-line).

Ewentualne uwagi i wnioski ze spotkania do wstępnych projektów *Programów* zostaną przekazane Zamawiającemu na piśmie w terminie 7 dni od daty spotkania.

- 6) opracowanie projektów *Programów* szczegółowo opisanych w pkt 4 niniejszego załącznika, z uwzględnieniem wniosków, opinii i uwag o których mowa w ppkt 5,
- 7) przygotowanie i przedłożenie *Programów* w wersji umożliwiającej umieszczenie ich na stronie internetowej oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego w Białymstoku, w celu publikacji w trakcie konsultacji społecznych.

Dokumenty powinny być przygotowane w oparciu o ideę dostępności wyrażoną w *ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami* (Dz. U. z 2020 r. poz. 1062) np. poprzez: odpowiednio opisane wykresy, opisanie również tekstem zamieszczanych w dokumentach grafik przedstawiających określoną treść, zawarcie w dokumencie streszczenia w języku niespecjalistycznym.

- 8) zamieszczenie ogłoszenia w prasie w ramach udziału społeczeństwa zgodnie z zasadami określonymi w *ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (treść ogłoszenia Wykonawca uzgodni z Zamawiającym),
- 9) organizację i przeprowadzenie spotkania z udziałem społeczeństwa (w ramach konsultacji społecznych), podczas których Wykonawca przedstawi prezentację dotyczącą projektów *Programów* oraz odpowie na zadane pytania, z jednoczesnym udokumentowaniem spotkania. Organizacja spotkania, sali oraz odpowiedniego sprzętu multimedialnego leży po stronie Wykonawcy. Miejsca spotkania Wykonawca uzgodni z Zamawiającym (z uwagi na panujący w Polsce stan epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 na wniosek Zamawiającego dopuszcza się zorganizowanie spotkania w trybie on-line),
- 10) opracowanie uzasadnienia, o którym mowa w art. 42 pkt 2 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*,
- 11) przygotowania zestawienia zgłoszonych uwag przez właściwe organy opiniujące projekty *Programów* (w tym Ministra Klimatu i Środowiska) wraz z analizą (propozycją ich uwzględnienia lub nieuwzględnienia) oraz szczegółowym uzasadnieniem,
- 12) opracowanie projektów *Programów* uwzględniających, zgodnie z uzasadnieniem (o którym mowa w ppkt 10) i analizą (o której mowa w ppkt 11), wnioski wynikające z konsultacji społecznych oraz opinii właściwych organów opiniujących (w tym Ministra Klimatu i Środowiska),
- 13) przygotowanie materiałów informacyjnych i prezentacja przedmiotu Umowy na wskazanych przez Zamawiającego posiedzeniach Zarządu Województwa Podlaskiego, posiedzeniu Komisji Rolnictwa, Obszarów Wiejskich i Ochrony Środowiska Sejmiku Województwa Podlaskiego oraz sesji Sejmiku Województwa Podlaskiego,
- 14) przygotowanie informacji Ministrowi Klimatu i Środowiska dotyczącej przyjętych przez Sejmik Województwa Podlaskiego uchwał, opracowanej zgodnie z *rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 13 listopada 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu przekazywania informacji dotyczących zanieczyszczenia powietrza*,
- 15) przekazanie ostatecznej wersji *Programów*, po przyjęciu przez Sejmik Województwa Podlaskiego oraz informacji, o której mowa w ppkt 10 w 5 egzemplarzach w formie papierowej i elektronicznej (na nośnikach CD lub DVD).

2. Program zostanie wykonany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz wytycznymi ujętymi w materiałach pomocniczych Ministra Klimatu i Środowiska i Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, w szczególności:

- 1) *ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U z 2021 r. poz. 1973),*
 - 2) *ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247 ze zm.),*
 - 3) *rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2019 r. w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1159),*
 - 4) *rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2021 r. poz. 845),*
 - 5) *rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z 2012 r. poz. 914),*
 - 7) *rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 13 listopada 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu przekazywania informacji dotyczących zanieczyszczenia powietrza (Dz. U. z 2020 r. poz. 2221),*
 - 8) *rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. z 2020 r. poz. 2279),*
 - 9) *Krajowym Programem Ograniczenia Zanieczyszczenia Powietrza,*
 - 10) *Krajowym Programem Ochrony Powietrza do roku 2020 (z perspektywą do 2030),*
 - 11) *Opracowaniem pn. „Wskazówki dla wojewódzkich inwentaryzacji emisji na potrzeby ocen bieżących i programów ochrony powietrza” – MŚ i GIOŚ Warszawa 2003,*
 - 12) *Opracowaniem pn. „Zasady sporządzania naprawczych programów ochrony powietrza w strefach” – MŚ Warszawa 2003,*
 - 13) *Opracowaniem pn. „Aktualizacja zasad sporządzania naprawczych programów ochrony powietrza w strefach” – MŚ Warszawa 2008,*
 - 14) *Opracowaniem pn. „Wskazówki metodyczne dotyczące modelowania matematycznego w systemie zarządzania jakością powietrza” – MŚ i GIOŚ Warszawa 2003,*
 - 15) *Opracowaniem pn. „Podniesienie jakości i skuteczności zarządzania jakością powietrza w strefach w celu zapewnienia czystego powietrza w województwie”. Poradnik dla organów administracji publicznej. Część I – GDOŚ Warszawa 2015,*
 - 16) *Opracowaniem pn. „Podniesienie jakości i skuteczności zarządzania jakością powietrza w strefach, w celu zapewnienia czystego powietrza w województwie - Następstwa i konsekwencje prawne podjętych uchwał sejmików województw w sprawie Programów Ochrony Powietrza i Planów Działań Krótkoterminowych”. Poradnik dla organów administracji publicznej. Część II – GDOŚ Warszawa 2018,*
- Wykonawca powinien również uwzględnić zmiany do powyższych opracowań oraz nowe wytyczne Ministra Klimatu i Środowiska lub Instytutu Ochrony Środowiska – Państwowego Instytutu Badawczego, jeśli zostaną upublicznione w trakcie wykonywania przedmiotu Umowy.

3. Program będzie wykonany na podstawie:

- 1) wyników przedłożonej przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska „*Rocznej oceny jakości powietrza w województwie podlaskim, raportu wojewódzkiego za 2020 rok*”,
- 2) przeprowadzonej w ramach niniejszego zamówienia inwentaryzacji emisji pyłu zawieszonego PM10 w strefie podlaskiej oraz benzo(a)pirenu w strefie aglomeracja białostocka, niezbędnej do określenia źródeł emisji,
- 3) modelowania przestrzennego stężeń zanieczyszczeń w powietrzu.

W celu analizy jakości powietrza w województwie wraz z analizą skuteczności proponowanych działań Wykonawca wykona modelowanie rozprzestrzeniania zanieczyszczeń zgodnie z założeniami:

- a) modelowanie dla pyłu zawieszonego PM10 oraz benzo(a)pirenu należy przeprowadzić dla obszaru miast z rozdzielczością co najmniej 0,25 km x 0,25 km, dla reszty województwa z rozdzielczością co najmniej 1 km x 1 km,
- b) w oparciu o modelowanie Wykonawca określi szczegółowy udział źródeł kształtujących jakość powietrza w strefach, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów przekroczeń oraz dokona optymalizacji zakresu oraz kosztów działań zawartych w harmonogramie rzeczowo-finansowym z uwzględnieniem ich skuteczności,
- c) zastosowany model powinien spełniać wymagania w zakresie wyników modelowania matematycznego transportu i przemian substancji w powietrzu określone w załączniku nr 1 *rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu*,
- d) dane meteorologiczne i emisyjne potrzebne do modelowania pozyska Wykonawca,
- e) w celu zapewnienia wysokiej jakości analiz uwzględniona w obliczeniach inwentaryzacja emisji powinna opierać się o najbardziej aktualne bazy emisji, a metodyka inwentaryzacji powinna być jawna i spójna z dotychczas realizowanymi na terenie województwa pracami w tym zakresie. Wszystkie zebrane w ramach inwentaryzacji dane powinny zostać skatalogowane i przekazane Zamawiającemu,
- f) uzyskane wyniki obliczeń winny spełniać wymagania co do jakości określone w *rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu*. Podstawą oceny jakości modelowania są wyniki pomiarów realizowanych na terenie województwa podlaskiego w ramach PMŚ.

4. Programy zawierać będą informacje zgodne z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2019 r. w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych, a ponadto:

- 1) Programy powinny w sposób kompleksowy analizować sytuację jakości powietrza na terenie województwa podlaskiego ze szczególnym uwzględnieniem miejscowości uzdrowiskowych znajdujących się na terenie województwa oraz ustanawiać strategię działań uwzględniającą zarówno przepisy krajowe, jak również strategię i programy ramowe Unii Europejskiej,
- 2) Wykonawca opracuje zestaw metod i wskaźników monitorowania skuteczności realizacji działań naprawczych, w tym wskaże rodzaje informacji i dokumentów wykorzystywanych do dokumentowania realizacji programów,

- 3) wykonana na potrzeby opracowania programów inwentaryzacja źródeł emisji pyłu zawieszonego PM10 w strefie podlaskiej oraz benzo(a)pirenu w strefie aglomeracja białostocka do powietrza winna być przekazana Zamawiającemu w formie elektronicznej bazy danych.

5. Wykonawca zobowiązany jest do:

- 1) sporządzenia dokumentacji w 5 egzemplarzach w formie papierowej oraz w formie elektronicznej na nośnikach CD lub DVD (każdy egzemplarz należy oznakować zgodnie z instrukcją oznakowania przedsięwzięć dofinansowywanych ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku),
- 2) umieszczenia w Programach oraz prezentacji multimedialnej oznaczenia docelowego ich właściciela – nazwę: Zarząd Województwa Podlaskiego,
- 3) umieszczenia na stronie tytułowej Programów oraz slajdzie tytułowym prezentacji herbu i logo Województwa Podlaskiego (prezentacja multimedialna powinna zostać przygotowana w oparciu o udostępniony przez Zamawiającego szablon programu Microsoft PowerPoint zawierający logo Województwa Podlaskiego),
- 4) udostępnienia Zamawiającemu projektu Programów na wszystkich etapach jego przygotowania w celu zapoznania się (Wykonawca winien zapewnić, że przedmiot zamówienia zostanie opracowany w ścisłej współpracy z Zamawiającym, w tym wskazanymi ekspertami),
- 5) zapewnienia w okresie 2 lat od daty podpisania protokołu odbioru końcowego:
 - a) nieodpłatnego korzystania z konsultacji dotyczących użytkowania przedmiotu umowy (w tym współdziałania z Zamawiającym w kontaktach z osobami trzecimi w zakresie dotyczącym informacji i danych zawartych w przedmiocie Umowy),
 - b) dostępu do materiałów źródłowych służących do sporządzenia przedmiotu Umowy.